



EURÓPSKY PARLAMENT

2009 – 2014

---

*Dokument na schôdzu*

---

**A7-0360/2013**

31.10.2013

## **SPRÁVA**

o uplatňovaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (podľa výročnej správy Rady Európskemu parlamentu o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike)  
(14605/1/2012 – C7-0000/2013 – 2013/2105(INI))

Výbor pre zahraničné veci

Spravodajkyňa: Maria Eleni Koppa

**OBSAH**

	<b>strana</b>
NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU .....	3
MENŠINOVÉ STANOVISKO .....	15
VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE .....	16

## NÁVRH UZNESENIA EURÓPSKEHO PARLAMENTU

**o uplatňovaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (podľa výročnej správy Rady Európskemu parlamentu o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike) (14605/1/2012 – C7-0000/2013 – 2013/2105(INI))**

*Európsky parlament,*

- so zreteľom na výročnú správu Rady Európskemu parlamentu o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike, najmä na jej časť týkajúcu sa európskej bezpečnostnej a obrannej politiky (14605/1/2012 – C7-0000/2013),
- so zreteľom na články 2, 3, 21, 24 a 36 Zmluvy o Európskej únii (ZEÚ),
- so zreteľom na hlavu V Zmluvy o Európskej únii a na Zmluvu o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ),
- so zreteľom na závery Európskej rady zo 14. decembra 2012,
- so zreteľom na závery medziparlamentnej konferencie pre spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku a spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku zo 6. septembra 2013,
- so zreteľom na európsku bezpečnostnú stratégiu s názvom „Bezpečná Európa v lepšom svete“, ktorú Európska rada prijala 12. decembra 2003, a so zreteľom na správu o jej vykonávaní s názvom „Zaistenie bezpečnosti v meniacom sa svete“, ktorú Európska rada schválila 11. – 12. decembra 2008,
- so zreteľom na závery Rady o spoločnej bezpečnostnej a obrannej politike z 1. decembra 2011 a z 23. júla 2012 a so zreteľom na závery Rady o združovaní a spoločnom využívaní vojenských spôsobilostí z 23. marca 2012,
- so zreteľom na závery Rady o stratégii v oblasti námornej bezpečnosti z 26. apríla 2010.
- so zreteľom na závery Rady o ochrane kritických informačných infraštruktúr z 27. mája 2011 a na predchádzajúce závery Rady o počítačovej bezpečnosti,
- so zreteľom na Kódex správania pre združovanie a spoločné využívanie, ktorý prijali ministri obrany EÚ 19. novembra 2012,
- so zreteľom na oznámenie Komisie z 24. júla 2013 s názvom Smerom ku konkurencieschopnejšiemu a efektívnejšiemu odvetviu obrany a bezpečnosti (COM(2013) 542),
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/43/ES zo 6. mája 2009 o zjednodušení podmienok pre transfery výrobkov obranného priemyslu v rámci Spoločenstva<sup>1</sup>,

---

<sup>1</sup> Ú. v. EÚ L 146, 10.6.2009, s. 1

- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/81/ES z 13. júla 2009 o koordinácii postupov pre zadávanie určitých zákaziek na práce, zákaziek na dodávku tovaru a zákaziek na služby verejnými obstarávateľmi alebo obstarávateľmi v oblastiach obrany a bezpečnosti a o zmene a doplnení smerníc 2004/17/ES a 2004/18/ES<sup>1</sup>,
- so zreteľom na svoje uznesenie z 12. septembra 2013 o námornom rozmere spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky<sup>2</sup> a o vojenských štruktúrach EÚ: súčasná situácia a vyhladky do budúcnosti<sup>3</sup> a z 22. novembra 2012 o uplatňovaní spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky<sup>4</sup>, o doložkách EÚ o vzájomnej obrane a solidarite: politický a operačný rozmer<sup>5</sup>, o úlohe spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky v prípade krízy súvisiacej s klímou a prírodných katastrof<sup>6</sup>, o počítačovej bezpečnosti a obrane<sup>7</sup>, zo 14. decembra 2011 o vplyve finančnej krízy na sektor obrany v členských štátoch EÚ<sup>8</sup>, z 11. mája 2011 o vývoji spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky v nadväznosti na nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy<sup>9</sup> a z 23. novembra 2010 o civilno-vojenskej spolupráci a rozvoji civilno-vojenských spôsobilostí<sup>10</sup>,
- so zreteľom na svoje odporúčanie z 13. júna 2013 podpredsedníčke Komisie a vysokej predstaviteľke Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku, Rade a Komisii o hodnotení organizácie a fungovania ESVČ<sup>11</sup> uskutočnenom v roku 2013 a na hodnotenie ESVČ za rok 2013 predložené vysokou predstaviteľkou v júli 2013<sup>12</sup>,
- so zreteľom na správu z 15. októbra 2013 vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie pre spoločnú bezpečnostnú a obrannú politiku,
- so zreteľom na správu ESVČ o revízii postupov krízového riadenia SBOP, ktorú 18. júna 2013 prijal Politický a bezpečnostný výbor,
- so zreteľom na Chartu Organizácie Spojených národov,
- so zreteľom na článok 119 ods. 1 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A7–0360/2013),

### ***Európska bezpečnosť a obrana v meniacom sa svete***

1. berie na vedomie významné a pretrvávajúce zmeny v geopolitickom prostredí charakterizované viacrozmernými a asymetrickými hrozbami, cezhraničným terorizmom, vzostupom nových mocností a strategickým posunom záujmov USA v tichomorskej

<sup>1</sup> Ú. v. EÚ L 216, 20.8.2009, s. 76

<sup>2</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2013)0380.

<sup>3</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2013)0381.

<sup>4</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0455.

<sup>5</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0456.

<sup>6</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0458.

<sup>7</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2012)0457.

<sup>8</sup> Ú. v. EÚ C 168 E, 14.6.2013, s. 9.

<sup>9</sup> Ú. v. EÚ C 377 E, 7.12.2012, s. 51.

<sup>10</sup> Ú. v. EÚ C 99 E, 3.4.2012, s. 7.

<sup>11</sup> Prijaté texty, P7\_TA(2013)0278.

<sup>12</sup> [http://eeas.europa.eu/library/publications/2013/3/2013\\_eas\\_review\\_en.pdf](http://eeas.europa.eu/library/publications/2013/3/2013_eas_review_en.pdf)

oblasti, zvýšenou chudobou, hladom a nestabilitou v štátoch južného susedstva EÚ, rastúcimi výzvami v oblasti námornej bezpečnosti, šírením zbraní hromadného ničenia a väčšou mierou nezákonného obchodovania s malými a ľahkými zbraňami, výzvami v oblasti energetickej bezpečnosti a zásadným systémovým finančným zlyhaním a závažnou a dlhodobou finančnou a hospodárskou krízou s významným vplyvom na HDP mnohých členských štátov EÚ a v dôsledku toho na vnútroštátne rozpočtové prostriedky na obranu na oboch stranách Atlantiku;

2. domnieva sa, že prehodnotenie a posilnenie úlohy Európy vo svete predstavuje jednu z hlavných výziev 21. storočia a že nadišiel čas, aby členské štáty Únie prejavili politickú vôľu, ktorá je potrebná na to, aby bola EÚ relevantným globálnym aktérom a poskytovateľom bezpečnosti so skutočnou strategickou autonómiou; domnieva sa, že na upevnenie európskeho prístupu k cielenej a efektívnej bezpečnostnej a obrannej politike je potrebná zmena zmýšľania na strane členských štátov;
3. preto víta rozhodnutie Európskej rady viesť diskusiu venovanú bezpečnosti a obrane v rámci decembrového samitu v roku 2013; domnieva sa, že tento samit bude vhodnou príležitosťou na zdôraznenie pretrvávajúceho významu otázok bezpečnosti a obrany na najvyššej politickej úrovni a na komunikáciu s verejnosťou v Európe, pokiaľ ide o tieto otázky, a že európsky rozmer je relevantnejší než kedykoľvek predtým; je pevne presvedčený, že EÚ musí byť schopná zaistiť bezpečnosť pre svojich občanov, presadzovať a obraňovať svoje základné hodnoty, prevziať svoj podiel zodpovednosti za svetový mier a zohrávať dôležitú úlohu pri prevencii a riešení regionálnych kríz vo svojom susedstve, pričom by mala prispievať k ich riešeniu a brániť sa pred negatívnym vplyvom týchto kríz;
4. víta správu vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie pre SBOP, ktorá poukazuje na množstvo prekážok, ktorý táto politika musí čeliť; vyjadruje však poľutovanie nad skutočnosťou, že v tejto správe nebolo navrhnutých viac opatrení zameraných najmä na odstránenie nedostatkov SBOP;
5. očakáva, že na tomto decembrovom samite sa prijmú podstatné rozhodnutia, a ako súčasť tejto správy predkladá svoje vlastné odporúčania založené na príslušných stanoviskách nedávno prijatých Európskym parlamentom, v ktorých sa venuje osobitná pozornosť prebiehajúcej diskusii týkajúcej sa troch hlavných otázok (skupín) identifikovaných na zasadnutí Európskej rady v decembri 2012;

### ***Uvoľnenie potenciálu zmlúv***

6. konštatuje, že Lisabonskou zmluvou sa v oblasti spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (SBOP) zaviedlo viacero nových nástrojov, ktoré sa ešte neuviedli do praxe;
7. v tejto súvislosti zdôrazňuje možnosť vytvorenia stálej štruktúrovanej spolupráce medzi členskými štátmi (článok 46 ods. 6 Zmluvy o EÚ), zverením tejto skupine členských štátov nástrojov SBOP a vojenských plánovacích a vedúcich kapacít (články 42 ods. 5 a 44 ods. 1 Zmluvy o EÚ) a vytvorenia počiatočného fondu na prípravné činnosti na misionie, ktoré nie sú účtované ako výdavok z rozpočtu Únie (článok 41 ods. 3 Zmluvy o EÚ), a nie sú začlenené do mechanizmu ATHENA; vyzýva preto predsedu Európskej rady a vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku, aby zriadili počiatočný fond; v tejto

súvislosti zdôrazňuje význam začlenenia otázok SBOP do tých politík EÚ, ktoré majú mnohostranný vplyv na bezpečnosť a obranu, alebo prispievajú k SBOP, napríklad pokiaľ ide o problematiku rozvoja a ľudských práv, politiky v oblasti priemyselného výskumu a inovácie, vnútorného trhu, medzinárodného obchodu a vesmíru a ďalšie, s cieľom podporiť tie členské štáty, ktoré sa zaoberajú ďalším posilnením SBOP;

8. zdôrazňuje význam týchto spoločne dohodnutých ustanovení pre rozvoj SBOP a vyzýva Európsku radu, aby uskutočnila solídnu diskusiu o ich vykonávaní súdržným spôsobom; vyzýva predsedu Európskej rady, predsedu Komisie a vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby v tomto procese zohrávali aktívnu úlohu;

### ***Prvá skupina: zvýšenie účinnosti, viditeľnosti a vplyvu SBOP***

9. poukazuje na to, že podľa zmlúv je cieľom EÚ presadzovať mier, svoje hodnoty a blaho svojich národov (článok 3 Zmluvy o EÚ) a že jej úlohou na medzinárodnej scéne je upevňovať a podporovať demokraciu, právny štát a ľudské práva a predchádzať konfliktom a posilňovať medzinárodnú bezpečnosť v súlade s cieľmi a zásadami Charty Organizácie Spojených národov, zásadami Helsinského záverečného aktu a cieľmi Parížskej charty vrátane tých, ktoré sa týkajú vonkajších hraníc (článok 21 Zmluvy o EÚ); je presvedčený, že SBOP slúži týmto cieľom, a zdôrazňuje potrebu jej modernizácie;
10. zdôrazňuje, že hlavnou výhodou Európskej únie je dostupnosť rôznych politík a nástrojov skombinovaných prostredníctvom „komplexného prístupu“ a že lepším začlenením SBOP do tohto prístupu možno dosiahnuť lepšie výsledky na všetkých úrovniach; v tejto súvislosti víta hodnotenie organizácie a fungovania ESVČ zverejnené vysokou predstaviteľku/podpredsedníčkou Komisie v júli 2013, v ktorom sa uznáva existencia problémov spojených s koordináciou a problémov súvisiacich s rýchlosťou a účinnosťou rozhodovania v oblasti SBOP; očakáva prijatie konkrétnych rozhodnutí na decembrovom samite a dôkladnú analýzu ďalšej integrácie SBOP v rámci nadchádzajúceho spoločného oznámenia vysokej predstaviteľky/podpredsedníčky Komisie a Komisie o vykonávaní komplexného prístupu;
11. znovu opakuje svoje presvedčenie, že aj keď prvky európskej bezpečnostnej stratégie z roku 2003, doplnenej v roku 2008, ostávajú v platnosti, EÚ potrebuje túto stratégiu prehodnotiť a doplniť prostredníctvom zohľadnenia najnovšieho vývoja a novej škály bezpečnostných výziev a rizík, nového vymedzenia svojich strategických záujmov, cieľov a priorít s väčším dôrazom na ochranu svojich občanov, obranu dôležitej infraštruktúry a štáty v susedstve a prostredníctvom zladenia rôznych regionálnych a tematických čiastkových stratégií; domnieva sa, že takýmto postupom sa poskytne jednoznačnejší strategický rámec pre vonkajšiu činnosť EÚ, zlepši sa súdržnosť a zároveň bude prebiehať lepšia komunikácia s občanmi, pokiaľ ide o budúce výzvy a riziká, ktorým budú čeliť; preto žiada, aby Európska rada začala diskusiu o vhodnom strategickom rámci pre Úniu a poverila vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby predložila návrhy v tejto oblasti do konca roka 2014 a zabezpečila udržateľnú následnú činnosť, ktorá bude pravidelne aktualizovaná, ako to bolo definované najmä v kontexte európskej bezpečnostnej stratégie;
12. vyzýva na revíziu strategického rámca EÚ s cieľom vytvoriť základ pre bielu knihu o bezpečnostnej a obrannej politike EÚ a navrhuje, aby Európska rada spustila potrebný

proces; nalieha na členské štáty EÚ, aby sa okrem toho vo svojich národných bezpečnostných stratégiách, bielych knihách a rozhodovacom procese v oblasti obrany vážne zaoberali európskym rozmerom; vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby vypracovala spoločný vzor pre vypracúvanie súbežných vnútroštátnych postupov;

13. poukazuje na to, že treba zabezpečiť, aby EÚ bola v pozícii prispieť prostredníctvom operácií krízového riadenia k predchádzaniu, stabilizácii a riešeniu konfliktov;
14. je presvedčený, že zavedením doložky o kolektívnej obrane a doložky o solidarite zmluvami (článok 42 ods. 7 Zmluvy o EÚ a článok 222 Zmluvy o fungovaní EÚ) sa medzi európskymi občanmi posilňuje zmysel pre spoločný osud; pripomína členským štátom, že len v duchu odhodlania, vzájomného porozumenia a skutočnej solidarity bude Únia schopná plniť svoju globálnu úlohu, a tak posilňovať bezpečnosť Európy a jej občanov; preto vyjadruje pochvalu Komisii a Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (ESVČ) za spoločný návrh týkajúci sa opatrení na vykonávanie doložky o solidarite zo strany Únie a vyzýva hlavy štátov a predsedov vlád, aby opätovne potvrdili svoj záväzok vzájomnej solidarity a poskytli jednoznačný operatívny výklad oboch doložiek;
15. so znepokojením konštatuje, že počet a včasnosť misií a operácií SBOP a rozvoj civilných a najmä vojenských prostriedkov a schopností sú vzhľadom na zvyšujúcu sa neistotu v susedstve EÚ nedostatočné a nestabilné; ľutuje najmä obmedzený celkový rozsah misií SBOP, pokiaľ ide o krízy v Líbyi a Mali a ľutuje nedostatok flexibility v rámci rozhodovacích procesov Únie, ktoré predstavujú oneskorené účinné reakcie na riešenie krízových situácií, ako to znázorňujú tieto dva príklady; vyzýva na neustále monitorovanie tejto situácie a angažovanosť vo východnej Európe a južnom Kaukaze, ktoré prinieslo pozitívne výsledky; vyzýva na väčšiu ambíciu a výrazné úsilie s cieľom zlepšiť plánovanie budúcich misií a operácií SBOP v rámci „procesu získavania skúseností“ a vypracovať vhodné stratégie na prekonávanie kríz; vyzýva vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie, aby viedla tento proces, a v tejto súvislosti víta jej správu uverejnenú 15. októbra 2013 ako významný krok k tomu, ako zabezpečiť vyššiu účinnosť a proaktivitu SBOP;
16. zdôrazňuje potrebu zlepšiť viditeľnosť európskeho krízového riadenia a vyvinúť potrebné úsilie v rámci SBOP, pričom v prípade potreby by sa malo využiť ustanovenie článku 44 Zmluvy o EÚ týkajúce sa rozhodnutia Rady poveriť vykonávaním určitej misie skupinu členských štátov, ktoré prejavia vôľu a majú potrebné spôsobilosti na takúto misiu;
17. vyjadruje na základe skúseností z nedávnej minulosti znepokojenie nad tým, že komplexný prístup ku krízovému riešeniu doteraz nedosiahol svoj plný potenciál; domnieva sa, že misie a operácie majú väčší zmysel, keď sú začlenené do regionálnej stratégie, ako ukazuje pozitívny príklad Afrického rohu; berie na vedomie „Návrhy postupov krízového riadenia pre operácie krízového riadenia SBOP“ schválené členskými štátmi 18. júna 2013;
18. 16. žiada o riešenie funkčných problémov civilných misií SBOP, najmä pokiaľ ide o rýchlosť nasadenia a nábor, prostredníctvom preskúmania ich právneho a finančného rámca, ktorý často komplikuje rozhodovací proces a vedie k oneskoreniam; vyzýva na zvýšenie počtu kvalifikovaných a politicky nezávislých pracovníkov v oblasti

strategického plánovania, ktorý je v porovnaní s počtom misií príliš malý; ďalej žiada členské štáty, aby vytvorili „civilný záložný zbor“, ktorý by sa v prípade potreby mohol rýchlo nasadiť; v tejto súvislosti víta nedávno vybudovaný stály sklad pre misie SBOP;

19. pripomína svoje uznesenie z roku 2001, v ktorom vyzval na vytvorenie Európskeho dobrovoľníckeho zboru pre humanitárnu pomoc; víta nedávne úsilie o vytvorenie dobrovoľníckeho zboru pre humanitárnu pomoc v rámci Komisie a skupiny odborníkov na mediáciu, dialóg a zmierenie v rámci Služby pre vonkajšiu činnosť; takisto víta existenciu a pokračovanie mierového partnerstva medzi Službou pre vonkajšiu činnosť a príslušnými zúčastnenými stranami z občianskej spoločnosti;
20. zdôrazňuje dôležitú úlohu mediácie a dialógu pri predchádzaní a riešení konfliktov mierovou cestou; oceňuje pokrok, ktorý ESVC dosiahla v oblasti posilňovania svojich mediačných kapacít a opätovne vyjadruje svoju podporu ďalšiemu zvyšovaniu kapacít Európy v tejto oblasti; je presvedčený, že úspešné zapojenie parlamentu do mediačného procesu poukázalo na významnú úlohu, ktorú môžu poslanci zohrávať v rámci podpory procesu mediácie a dialógu a má v úmysle ďalej zvyšovať svoje úsilie v tejto oblasti;
21. navrhuje zapojiť poradcov pre ľudské práva a rodové hľadisko do všetkých misií SBOP a podporuje výmenu osvedčených postupov medzi misiami SBOP v záujme plného zohľadnenia problematiky ľudských práv a plnej ochrany žien v konfliktných oblastiach a ich zapojenia do riešenia konfliktov; vyzýva Radu a ESVC, aby prijali ďalšie opatrenia na zahrnutie rodových aspektov do personálneho plánovania misií SBOP;
22. zdôrazňuje skutočnosť, že úspešné vojenské operácie si vyžadujú jednoznačnú riadiacu a kontrolnú funkciu; pripomína preto svoju výzvu na vytvorenie stáleho vojenského operačného veliteľstva; s poľutovaním konštatuje nedostatočný pokrok v tejto otázke a silný odpor niektorých členských štátov; ďalej zdôrazňuje, že účinná SBOP si vyžaduje zodpovedajúcu podporu včasného varovania a spravodajskú podporu; preto usudzuje, že toto veliteľstvo by malo zahŕňať oddelenia zhromažďovania spravodajských informácií a oddelenia včasného varovania/získavania informácií;
23. pripomína svoju podporu dočasného riešenia a upozorňuje na svoj návrh na zlepšenie postavenia v súčasnosti aktívneho operačného strediska pre Africký roh a pomoc pre vojenské plánovanie a koordináciu jednotiek pôsobiacich na zemi; žiada vysokú predstaviteľku/podpredsedníčku Komisie o vytvorenie takejto možnosti v rámci obmedzení jeho súčasnej veľkosti a infraštruktúry s cieľom optimalizovať využívanie existujúcich zdrojov a o preskúmanie možnosti rozšírenia geografickej oblasti operácií tak, aby zahŕňali ostatné dôležité regióny; domnieva sa, že tento orgán by mal mať spôsobilosť na právne úkony a jeho úlohou by malo byť koordinovanie obstarávania medzi Bruselom a veliteľstvami jednotlivých misií, pričom by sa maximalizovali úspory z rozsahu;
24. berie na vedomie skutočnosť, že bojové skupiny EÚ zatiaľ neboli nikdy vyslané, a nazdáva sa, že časom bude ťažké opodstatniť ich existenciu; zdôrazňuje, že tieto skupiny predstavujú dôležitý nástroj na včasné vytváranie síl, odbornú prípravu a rýchlu reakciu; víta rozhodnutie riešiť tento problém počas decembrového samitu; je presvedčený, že EÚ by mala disponovať vysoko pohotovostnými stálymi bojovými silami s prvkami pozemných, vzdušných, námorných kybernetických a špeciálnych síl a vysokou



úrovňou ambícií; zdôrazňuje skutočnosť, že bojové skupiny EÚ by mali byť použiteľné v prípade všetkých druhov kríz vrátane humanitárnych kríz spôsobených klímou; podporuje flexibilnejší a cielenejší prístup s cieľom zlepšiť reakciu a adaptabilitu na rôzne krízové situácie a zlepšiť modularitu, aby sa vyriešili nedostatky v počiatočných fázach realizácie operácií SBOP, ale bez toho, aby sa ohrozila prevádzková kapacita bojovej skupiny ako celku;

25. zdôrazňuje skutočnosť, že by sa malo vyvinúť väčšie úsilie o integráciu iniciatív na úrovni EÚ, akými sú Eurocorps a Európska letecká skupina;
26. potvrdzuje, že súčasný finančný systém úhrady nákladov z národných rozpočtov zúčastnených štátov („costs lie where they fall“) predstavuje pre SBOP vážny problém vedúci k oneskoreniam alebo úplným zablokovaniam rozhodovania, najmä pokiaľ ide o rýchle nasadenie bojových skupín; odporúča členským štátom, aby sa dohodli na mechanizme financovania EÚ založenom na spoločnom financovaní využívania bojových skupín pod vlajkou EÚ, s cieľom poskytnúť im reálnu budúcnosť; v záujme konzistentnosti a efektívnosti tiež žiada, aby ESVČ mala kontrolu nad finančnými nástrojmi súvisiacimi s krízovými opatreniami, ktoré plánuje a realizuje; očakáva, že vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie a zainteresované členské štáty predložia v tejto súvislosti konkrétne návrhy;
27. ďalej vyjadruje znepokojenie nad tým, že hospodárska a dlhová kríza môžu mať vplyv na ochotu členských štátov EÚ prispievať na misie a operácie SBOP, najmä na misie a operácie s vojenskými alebo obrannými dôsledkami; preto vyzýva na rozšírenie rozsahu pôsobnosti mechanizmu ATHENA a na využitie počiatočného fondu (článok 41 ods. 3 Zmluvy o EÚ) s cieľom zabezpečiť rýchle financovanie naliehavých úloh; zdôrazňuje však, že dokonca aj keď je potrebné obnoviť SBOP, malo by sa to diať v súlade s rozpočtovými obmedzeniami;
28. vyzýva členské štáty, aby využili možnosti stálej štruktúrovanej spolupráce a začali vykonávať toto ustanovenie zmluvy s cieľom riešiť pretrvávajúcu „únavu SBOP“ a prehĺbovať vojenskú spoluprácu a integráciu; vyzýva Európsku radu, aby vypracovala jednoznačné usmernenia pre vykonávanie tohto ustanovenia, a vyzýva členské štáty, ktoré nemajú záujem, aby konali konštruktívne; zdôrazňuje, že by sa mala zachovať možnosť pristúpenia v neskoršej fáze s cieľom zabezpečiť flexibilitu a predísť dvojrychlostnej Európe;
29. poukazuje na to, že EÚ má zásadný záujem o bezpečné a otvorené morské prostredie, ktoré umožňuje slobodné prúdenie obchodu a mierové, zákonné a udržateľné využívanie bohatstva oceánov; poukazuje na potrebu rozvoja námornej zahraničnej politiky EÚ, ktorej cieľom je ochrana a zachovanie dôležitej infraštruktúry, otvorených námorných trás a prírodných zdrojov a ktorá kladie dôraz na mierové riešenie konfliktov v kontexte medzinárodného práva a v súlade s Dohovorom Organizácie Spojených národov o morskom práve; s potešením očakáva prijatie stratégie EÚ v oblasti námornej bezpečnosti v súlade so závermi Rady z apríla 2010 a žiada vypracovanie konkrétneho plánu vykonávania; poukazuje na to, že integrácia námorného dozoru v rámci sektorov a hraníc už je medzisektorovým nástrojom integrovanej námornej politiky EÚ; zdôrazňuje význam urýchleného vykonania projektu spoločného prostredia na výmenu informácií a

vybudovania „prepojenia“ medzi integrovanou námornou politikou a SBOP s cieľom zlepšiť vzájomnú výmenu informácií;

30. zdôrazňuje potrebu predchádzania militarizácie regiónov, ako je Severný ľadový oceán, ako aj potrebu riešenia konfliktov mierovou cestou, vrátane obchodných nástrojov;
31. žiada, aby Európska rada opätovne potvrdila význam vesmíru, čo je základom strategickej autonómie EÚ a jej členských štátov a potenciálu na získanie autonómneho prístupu do vesmíru prostredníctvom vývoja odpaľovacích zariadení a družíc; zdôrazňuje význam zhromažďovania presných spravodajských informácií týkajúcich sa civilných aj vojenských misií a operácií SBOP; zdôrazňuje najmä úlohu vesmírnych prostriedkov v oblasti predchádzania konfliktom a krízového riadenia pred krízou, počas krízy a po kríze; vyzýva Komisiu, aby vypracovala konkrétnu politiku na podporu rozvoja vesmírnych prostriedkov viacnásobného využitia;
32. poukazuje na rastúci význam riešenia hrozieb pre kybernetickú bezpečnosť; vyzýva Európsku radu, aby vypracovala usmernenia pre vykonávanie stratégie kybernetickej bezpečnosti EÚ a aby prijala konkrétne opatrenia týkajúce sa ochrany počítačovej infraštruktúry a investovania do posilnenia spolupráce na úrovni EÚ v rámci postupov krízového riadenia, počítačovej cvičnej simulácie, odbornej prípravy a vzdelávania; vyzýva Komisiu a VP/PK, aby zabezpečili začlenenie politiky kybernetickej bezpečnosti medziodvetvovým spôsobom s cieľom zaistiť primerané prepojenie medzi politikami vnútornej a vonkajšej bezpečnosti EÚ, nadnárodnými hrozbami a rizikami, a všetky členské štáty, aby vypracovali alebo dokončili rozvoj svojich príslušných národných stratégií počítačovej bezpečnosti a zabezpečili väčšiu synchronizáciu na úrovni Únie;
33. žiada Európsku radu, aby znovu potvrdila význam energetických dodávok v Európe a diverzifikovaný a udržateľný prístup k energetickým zdrojom; konštatuje, že niektoré členské štáty nemajú dostatok kapacít na diverzifikovanie svojich energetických dodávok, čím sa stávajú čoraz viac zraniteľnými; v tejto súvislosti dôrazne podporuje úsilie členských štátov v oblasti spolupráce v krízových situáciách; zdôrazňuje, že ochrana dôležitej infraštruktúry v Európe by mala aktivovať doložku o vzájomnej obrane a/alebo solidarite; konštatuje tiež, že operácia ATALANTA už zohráva úlohu energetickej bezpečnosti prostredníctvom boja proti pirátom, ktorí od roku 2008 uniesli niekoľko ropných tankerov; preto sa domnieva, že tieto aspekty musia byť súčasťou potrebného strategického prístupu; v tejto súvislosti zdôrazňuje, že dodávky energie sú kľúčovým faktorom pre úspešné misie a operácie SBOP;
34. trvá na význame energetickej účinnosti, najmä v oblasti obrany, pričom zdôrazňuje potrebu posúdenia vplyvu spotreby energie na rozpočet určený na obranu a vojenskú účinnosť a potrebu vypracovania komplexnej stratégie energetickej účinnosti pre ozbrojené sily;
35. zdôrazňuje, že je dôležité, aby EÚ ďalej rozvíjala partnerstvá a prehĺbovala bezpečnostný dialóg s OSN, regionálnymi organizáciami a príslušnými aktérmi vrátane krajín Východného partnerstva a južného susedstva;
36. poukazuje na to, že EÚ by mala ďalej spolupracovať s OSN, Africkou úniou, OBSE a združením ASEAN s cieľom spoločne využívať analýzy a spolupracovať pri riešení

otázok environmentálnej politiky a zmeny klímy vrátane vplyvov na bezpečnosť; zdôrazňuje potrebu preventívnych opatrení a vyzýva EÚ, aby rozvíjala a zlepšovala spôsobilosti včasného varovania;

37. vyzýva na posilnenie spolupráce medzi EÚ a štruktúrami NATO prostredníctvom komplementárneho prístupu a užšej koordinácie s cieľom pomôcť predísť zdvojeniu medzi týmito partnermi a účinne riešiť nové hrozby; je presvedčený, že posilňovaním SBOP sa kolektívna bezpečnosť a transatlantické väzby nepoškodzujú, ale naopak zintenzívňujú; konštatuje, že vývoj obranných spôsobilostí v rámci EÚ je prínosom aj pre NATO; berie na vedomie konštruktívnu spoluprácu týkajúcu sa iniciatívy EÚ v oblasti spoločného využívania a iniciatívy NATO týkajúcej sa inteligentnej obrany; víta zámer Cyperskej republiky pristúpiť k programu NATO Partnerstvo za mier, ktorý môže zmeniť situáciu, a vyzýva Turecko, aby zaujalo rovnako konštruktívny postoj; vyzýva na vytvorenie komplexného rámca pre spoluprácu EÚ a NATO a prehĺbovanie politického dialógu v rámci úplného rešpektovania rozhodovania každej strany;
38. zastáva názor, že EÚ musí byť schopná konať samostatne, najmä vo svojom vlastnom susedstve, ale vždy v súlade s ustanoveniami Charty OSN a v rámci úplného dodržiavania medzinárodného humanitárneho práva;

#### ***Druhá skupina: posilnenie rozvoja obranných spôsobilostí***

39. vyjadruje obavy, že vzhľadom na ďalšie škrtky vo vnútroštátnych rozpočtových prostriedkoch na obranu nebude možné zachovať kľúčové vojenské spôsobilosti a tieto škrtky budú viesť k nezvratnej strate know-how a technológií; konštatuje, že nedostatky v rámci spôsobilostí členských štátov vyšli najavo počas operácií v Líbyi a Mali a že hospodárska kríza existujúce štrukturálne problémy ešte viac zhoršila; opakuje však svoje stanovisko, že ide o problém skôr politického ako rozpočtového charakteru;
40. berie na vedomie návrhy, ktoré predložila vysoká predstaviteľka /podpredsedníčka Komisie vo svojej správe z októbra 2013 o BSOP, najmä tie, ktorých cieľom bolo vytvoriť stimuly, vrátane daňových stimulov, pre spoluprácu v oblasti obranných spôsobilostí; zdôrazňuje, že členské štáty majú možnosť v plnej miere využívať výhody užšej vzájomnej spolupráce v záujme vytvárania vojenskej účinnosti a rozhodnúť o optimalizácii a využití obmedzených zdrojov lepším a rozumnejším spôsobom, prostredníctvom vytvárania súčinnosti a koordinovaného obmedzenia nepotrebného zdvojovania, nepotrebných a zbytočných spôsobilostí;
41. víta prebiehajúcu revíziu plánu rozvoja spôsobilostí ako základ pre dlhodobú spoločnú koncepciu transformácie budovania kapacít; je presvedčený, že o tejto koncepcii transformácie by sa malo pravidelne rokovať a jej vykonávanie by sa malo zjednodušiť a v prípade potreby revidovať;
42. upozorňuje na misiu Európskej obrannej agentúry (EDA), ako je stanovené v článku 42 ods. 3 a článku 45 Zmluvy o EÚ, podľa ktorých je agentúra poverená dôležitými úlohami, pokiaľ ide o vykonávanie stálej štruktúrovanej spolupráce, formulovanie európskej politiky v oblasti spôsobilostí a vyzbrojovania, rozvíjanie vojenských spôsobilostí členských štátov a posilňovanie priemyselnej a technologickej základne odvetvia obrany, ale bez finančných dôsledkov pre rozpočet EÚ;

43. domnieva sa, že združovanie a spoločné využívanie vojenských spôsobilostí, aj keď nie je všeliekom, predstavuje dôležitú odpoveď na nedostatky v rámci európskych spôsobilostí; víta podpornú úlohu Európskej obrannej agentúry a doteraz dosiahnutý pokrok; je presvedčený, že o združovaní a spoločnom využívaní by sa nemalo uvažovať len z hľadiska spoločných zdrojov, ale aj z hľadiska integrácie, a malo by zahŕňať aj spoločnú obsluhu a využívanie schopností;
44. žiada, aby Európska obranná agentúra (EDA) zohrávala dôležitejšiu úlohu pri koordinovaní spôsobilostí, s cieľom ukončiť zdvojovanie a existenciu paralelných programov v členských štátoch, ktoré vedú k nadmernému zaťaženiu daňových poplatníkov;
45. vyzýva členské štáty EÚ, aby zlepšili výmenu informácií o obrannom plánovaní a aby v súlade s kódexom správania pre združovanie a spoločné využívanie zahrnuli riešenia združovania a spoločného využívania do vnútroštátnych cyklov obranného plánovania a procesov rozhodovania;
46. zdôrazňuje, že vzájomná dôvera, transparentnosť a spoľahlivosť sú kľúčovými faktormi pre úspech každého spoločného úsilia v oblasti bezpečnosti a obrany; je presvedčený, že rozvoj obranných spôsobilostí musí byť súčasťou strategického prístupu, ktorým sa určuje vhodná kombinácia spôsobilostí a cieľov, na ktoré by sa mali použiť;
47. vzhľadom na uvedené očakáva, že v rámci nadchádzajúceho samitu venovaného obrane sa:
- a) poskytne politické a strategické usmernenie, ktorým sa opäť potvrdí záväzok členských štátov rozvíjať spôsobilosti a úroveň ambícií uvedené vo vyhlásení o posilnení spôsobilostí z roku 2008,
  - b) vytvoria základy pre skutočne kolektívne plánovanie siahajúce od strategického plánovania po verejné obstarávanie a technologický rozvoj, pričom osobitnú pozornosť je potrebné venovať otázkam finančných opatrení a stimulov,
  - c) urýchli vykonávanie existujúcich projektov, najmä projektov týkajúcich sa strategických predpokladov, a poskytne politickú podporu pre najvýznamnejšie projekty Európskej obrannej agentúry, t. j. dopĺňanie paliva vo vzduchu, satelitná komunikácia, systémy diaľkovo pilotovaných lietadiel, počítačová obrana a jednotné európske alebo,
  - d) vysoká predstaviteľka/podpredsedníčka Komisie a Európska obranná agentúra spolu s Komisiou požiadajú o predloženie nových praktických návrhov týkajúcich sa rozvoja obranných spôsobilostí do konca roka 2014,
  - e) vytvorí monitorovací proces, v rámci ktorého sa bude pravidelne hodnotiť dosiahnutý pokrok,
  - f) pripomenie význam užšej spolupráce s NATO a strategickými partnermi v oblasti rozvoja spôsobilostí,

- g) zväží začatie práce na rozvoji hlavného vojenského cieľa 2025, prípadne doplneného priemyselným hlavným cieľom;

### ***Tretia skupina: posilnenie obranného priemyslu Európy***

48. víta oznámenie Komisie s názvom „Smerom ku konkurencieschopnejšiemu a efektívnejšiemu odvetviu obrany a bezpečnosti“, ktoré prináša určité nové predstavy a návrhy; plne podporuje Komisiu v jej úsilí o prehlbovanie vnútorného trhu v oblasti obrany a bezpečnosti a rozvíjanie politiky v oblasti obranného priemyslu, v rámci ktorého sa poskytuje náležitá podpora malým a stredným podnikom, ktoré zohrávajú kľúčovú úlohu v oblasti inovácií, výskumu a vývoja, vytvárania pracovných miest a hospodárskeho rastu v súlade so stratégiou Európa 2020;
49. zdôrazňuje, že posilnenie technologickej a priemyselnej základne odvetvia obrany je cieľom Únie zakotveným v článku 42 ods. 3 a v článku 45 Zmluvy o EÚ; zdôrazňuje, že solídna európska obranná technologická a priemyselná základňa (EDTIB), ktorá je schopná udržať SBOP, väčšmi posilniť vojenskú spôsobilosť Európy a zároveň zachovať strategickú autonómiu EÚ je nevyhnutná pre účinnú európsku obranu; okrem toho zdôrazňuje prepojenie medzi výskumom, priemyslom a rozvojom spôsobilostí, ktoré sú nevyhnutnými prvkami pre hospodársky rast, vytváranie pracovných miest a konkurencieschopnosť, ako aj pre silnejšiu SBOP;
50. pripomína potrebu silného a menej roztriešteného európskeho obranného priemyslu, ktorý je schopný udržať SBOP a posilniť strategickú autonómiu EÚ; zdôrazňuje význam certifikácie a štandardizácie pre zlepšenie interoperability ozbrojených síl; vyzýva Európsku radu, aby poverila Európsku obrannú agentúru prípravou plánu rozvoja štandardov obranného priemyslu, a vyzýva členské štáty na zjednodušenie európskych certifikačných postupov prostredníctvom vzájomného uznávania certifikátov a na harmonizáciu ich postupov certifikácie;
51. zdôrazňuje, že predvídanie a riadenie zmien a reštrukturalizácia sú neoddeliteľnou súčasťou každej priemyselnej politiky; preto sa domnieva, že ďalšia integrácia trhu v odvetví obrany sa musí uskutočňovať spolu s aktívnym sociálnym dialógom a zmiernením jej negatívnych vplyvov na regionálne a miestne hospodárstva, pričom je potrebné plne využívať finančné nástroje EÚ, ako napríklad Európsky sociálny fond a Európsky fond na prispôsobenie sa globalizácii;
52. vyzýva Európsku radu, aby prijala opatrenia v týchto oblastiach prostredníctvom zdravého financovania výskumu a vývoja, a to aj na úrovni Únie; podporuje rozvoj účinnej a nákladovo efektívnej spolupráce medzi civilnou bezpečnosťou a výskumnou činnosťou v oblasti obrany; zdôrazňuje však pretrvávajúcu potrebu účinného režimu vývozu tovaru dvojakého využitia;
53. zdôrazňuje, že je potrebné zabezpečiť nové zdroje financovania výskumu a inovácií v oblasti obrany, napr. prostredníctvom programu Horizont 2020;

### ***Záverečné poznámky***

54. plne podporuje uskutočnenie diskusie o uvedených troch skupinách otázok na

decembrovom samite venovanom obrane; zdôrazňuje rovnaký význam týchto skupín otázok a skutočnosť, že sú vzájomne prepojené vnútornou logikou, ktorá slúži rovnakým strategickým cieľom;

55. vyzýva Európsku radu a tvorcov politiky na všetkých úrovniach v členských štátoch Únie, aby preukázali väčšie ambície a odvalu v rámci začatia verejnej diskusie, čo je ešte dôležitejšie v časoch úsporných hospodárskych opatrení; zdôrazňuje potrebu väčších investícií a zintenzívnenia spolupráce v oblasti bezpečnosti a obrany a potrebu vysvetlenia príčinnej súvislosti medzi bezpečnosťou a obranou na jednej strane a slobodou, demokraciou, právnym štátom a prosperitou na strane druhej;
56. zdôrazňuje, že vnútorná a vonkajšia bezpečnosť sú neoddeliteľným spôsobom prepojené a že mierové, bezpečné a stabilné prostredie je predpokladom na zachovanie politického, hospodárskeho a sociálneho modelu v Európe;
57. vyjadruje veľkú nádej, že toto zasadnutie Európskej rady nebude ojedinelou udalosťou, ale východiskom pre kontinuálny proces, v rámci ktorého sa budú na úrovni Európskej rady pravidelne prehodnocovať záležitosti súvisiace s bezpečnosťou a obranou; v nadväznosti na zasadnutie Európskej rady uprednostňuje vytvorenie plánu s konkrétnymi referenčnými hodnotami a časovým rámcom a mechanizmom predkladania správ; presadzuje uskutočnenie zasadnutia Rady ministrov obrany v strednodobom horizonte s cieľom pripísať bezpečnostným a obranným záležitostiam taký význam, aký si zaslúžia;
58. vyjadruje odhodlanie zachovať a posilniť užšie väzby s národnými parlamentmi členských štátov prostredníctvom pravidelných stretnutí v záujme podpory dialógu a výmeny názorov o otázkach bezpečnosti a obrany;
59. je presvedčený, že SBOP je základným pilierom európskeho integračného procesu;
60. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie predsedovi Európskej rady, podpredsedníčke Komisie/vysokiej predstaviteľke, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi NATO, predsedovi Parlamentného zhromaždenia NATO, generálnemu tajomníkovi OSN, úradujúcemu predsedovi OBSE, predsedovi Parlamentného zhromaždenia OBSE, predsedovi zhromaždenia Africkej únie a generálnemu tajomníkovi združenia ASEAN.

## MENŠINOVÉ STANOVISKO

k uplatňovanie spoločnej bezpečnostnej a obrannej politiky (podľa výročnej správy Rady pre Európsky parlament o spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politike v roku 2013) (00000/2013 – 2013/2105(INI))

Výbor pre zahraničné veci, spravodajkyňa: Maria Eleni Koppa

### **Menšinové stanovisko, ktoré predložili poslanci GUE/NGL Sabine Lösing, Willy Meyer, Nikolaos Chountis**

Zámerom správy je udeliť vojsku ústrednú úlohu v zabezpečovaní energetických zdrojov a smerovania obchodu a presadiť ďalšiu militarizáciu EÚ, keďže sa v nej požaduje ustanovenie väčšieho množstva misií a vojenských kapacít v rámci SBOP, ako aj „vysoko pohotovostných stálych bojových síl“ – čo je v skutočnosti európske vojsko.

Namietame proti tejto správe, pretože jej zámerom je premeniť EÚ na celosvetového vojenského aktéra, najmä vzhľadom na to, že:

- sa zasadzuje za vytvorenie hlavného vojenského štábu EÚ s podporou spravodajských služieb, ako aj za vytvorenie stálej Rady pre obranu;
- podporuje preskúmanie finančného rámca pre misie SBOP tak, že sa mechanizmus ATHENA rozšíri nad rámec parlamentnej kontroly a že sa Európska obranná agentúra bude financovať z rozpočtu EÚ;
- stiera hranicu medzi civilným a vojenským výskumom (a financovaním), ako aj medzi vnútornou a vonkajšou bezpečnosťou;
- vyjadruje poľutovanie nad tým, že bojové skupiny neboli nikdy vyslané do vojenských operácií EÚ;
- sa zasadzuje za uplatňovanie doložky o vzájomnej obrane a solidarite (čl. 42 ods. 7 ZEÚ + čl. 222 ZFEÚ) aj pri zabezpečovaní obchodu, energetických komunikácií/kritickej infraštruktúry;
- sa vo všeobecnosti sústreďuje na vojenské „riešenia“ namiesto možností civilného, mierového riešenia konfliktov.

Požadujeme:

- radikálne (aj chemické, biologické, rádiologické a jadrové) odzbrojenie na úrovni EÚ aj na celosvetovej úrovni;
- zamietnutie financovania vojenskej zložky z rozpočtu EÚ;
- realizovanie všetkých činností výhradne v súlade s chartou OSN a medzinárodným právom;
- civilnú EÚ, riešenia konfliktov a prístupy k nim striktné len civilnou mierovou cestou, oddelenie vojenských a civilných činností;
- prísne oddelenie EÚ od NATO.

## VÝSLEDOK ZÁVEREČNÉHO HLASOVANIA VO VÝBORE

<b>Dátum prijatia</b>	24.10.2013
<b>Výsledok záverečného hlasovania</b>	+: 40 -: 11 0: 7
<b>Poslanci prítomní na záverečnom hlasovaní</b>	Bastiaan Belder, Elmar Brok, Tarja Cronberg, Arnaud Danjean, Susy De Martini, Mark Demesmaecker, Michael Gahler, Marietta Giannakou, Ana Gomes, Andrzej Grzyb, Richard Howitt, Anna Ibrisagic, Liisa Jaakonsaari, Jelko Kacin, Tunne Kelam, Maria Eleni Koppa, Paweł Robert Kowal, Eduard Kukan, Vytautas Landsbergis, Ryszard Antoni Legutko, Krzysztof Lisek, Sabine Lösing, Ulrike Lunacek, Willy Meyer, Francisco José Millán Mon, Alexander Mirsky, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Norica Nicolai, Raimon Obiols, Justas Vincas Paleckis, Pier Antonio Panzeri, Ioan Mircea Pașcu, Alojz Peterle, Mirosław Piotrowski, Bernd Posselt, Hans-Gert Pöttering, Cristian Dan Preda, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, György Schöpflin, Werner Schulz, Sophocles Sophocleous, Charles Tannock, Geoffrey Van Orden, Nikola Vuljanić, Boris Zala
<b>Náhradníci prítomní na záverečnom hlasovaní</b>	Charalampos Angourakis, Reinhard Bütikofer, Marije Cornelissen, Véronique De Keyser, Kinga Gál, Barbara Lochbihler, Emilio Menéndez del Valle, Doris Pack, Marietje Schaake, Ivo Vajgl, Janusz Władysław Zemke
<b>Náhradníci (čl. 187 ods. 2) prítomní na záverečnom hlasovaní</b>	Dubravka Šuica